

ע"פ 545/20 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 545/20

לפני:

כבוד השופט ד' מינץ
כבוד השופט ע' גרוסקופף
כבוד השופט א' שטיין

המערער:

פלוני

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה
מיום 31.12.2019 בת"פ 26863-07-19 שניתן על ידי
כב' השופט ארז פורת

תאריך הישיבה:

י' באייר התשפ"א (22.4.2021)

בשם המערער:

עו"ד כנאענהאברהם

בשם המשיבה:

עו"ד הדר פרנקל

פסק-דין

השופט ע' גרוסקופף:

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה מיום 31.12.2019 בת"פ 26863-07-19 (כב' השופט ארז פורת), בגדרו נגזרו על המערער שניים-עשר חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו, ושמונה חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור המערער בתוך שלוש שנים עבירה מסוג העבירה בה הורשע.

עמוד 1

1. ביום 11.7.2019 הוגש נגד המערער כתב אישום, בגדרו יוחסו לו עבירות נשק (סעיפים 144(א) רישא וסיפא ו-144(ב) רישא וסיפא לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: החוק)).
2. כעולה מכתב האישום המתוקן, ביום 25.6.2019, סמוך לשעה 23:15, בכביש 805 סמוך ליישוב יעד, נהג המערער ברכב מסוג מאזדה 6, כשהוא מוביל ומחזיק אקדח חצי אוטומטי מסוג חילוואן, קוטר 9 מ"מ (להלן: האקדח), טעון במחסנית ריקה תואמת (להלן: אביזר לנשק), מתחת למושב הנהג ברכב, ומוביל, נושא ומחזיק 50 כדורים בקוטר 9 מ"מ על גופו, בלא רשות על פי דין.
- ההליכים בבית המשפט המחוזי
3. בהכרעת הדין מיום 16.9.2019, הרשיע בית המשפט המחוזי את המערער, על פי הודאתו בכתב האישום, בעבירות נשק לפי סעיפים 144(א) רישא וסיפא ו-144(ב) רישא וסיפא לחוק. יצוין, כי במעמד הכרעת הדין, הוסכם כי האקדח לא היה תקין ולא ניתן היה לבצע בו ירי במועד תפיסתו.
4. ביום 31.12.2019 גזר בית המשפט המחוזי את דינו של המערער. בקובעו את מתחם העונש ההולם, הביא בית המשפט המחוזי במניין שיקוליו את מידת הפגיעה בערכים המוגנים של שמירה על שלום הציבור ובטחון, בייחוד נוכח המגמה המסוכנת המשתקפת בריבוי תפיסות כלי נשק בלתי חוקיים, ונסיבות ביצוע העבירה - לרבות אי-תקינות האקדח, עובדה שכפי הנראה לא הייתה ידועה למערער עת שביצע את העבירות; ומשך הזמן הקצר שהאקדח היה ברשותו עד שנתפס על ידי המשטרה. כמו כן, הובא בחשבון תסקיר שירות המבחן בעניינו של המערער, המלמד כי למערער אין נורמות עברייניות. בשים לב לכל אלה, העמיד בית המשפט המחוזי את מתחם העונש בעניינו של המערער על 10-24 חודשי מאסר בפועל. בקביעת הענישה, בית המשפט המחוזי נתן דעתו לדברי אביו של המערער; היעדר עבר פלילי; הודאת המערער בהזדמנות הראשונה; וכן דברי המערער לפניו, אשר הביע חרטה על המעשה.
5. בהינתן כל זאת, קבע בית המשפט המחוזי כי יש להעמיד את עונש המאסר בפועל על 12 חודשים בניכוי ימי מעצרו, לצד מאסר על תנאי למשך 8 חודשים בתנאי שלא יעבור במשך 3 שנים עבירה מסוג העבירה בה הורשע וכן קנס על סך 1,500 ש"ח (לחלופין, 15 ימי מאסר בתמורה לקנס).

מכאן הערעור שלפנינו.

תמצית טענות הצדדים בערעור

6. הערעור מופנה כלפי חומרת העונש, ובגדרו עותר המערער בבקשה לבטל את רכיב המאסר בפועל שהוטל עליו, ותחתיו להטיל עונש שאינו כולל מאסר מאחורי סורג ובריח, או למצער לקצרו. לטענתו, מתחם העונש שנקבע

חורג לחומרה במידה ניכרת ממתחם העונש הראוי, ואינו מבטא את נסיבות ביצוע העבירה.

הודעת הערעור עומדת על נסיבות ביצוע העבירה, שלא קיבלו, לטענת המערער, משקל ראוי בגזר הדין, ובהן: פרק הזמן הקצר שבו הנשק היה ברשותו, וכן היות הנשק לא תקין. עוד עומדהערעורעל מכלול נסיבותיו האישיות: גילו הצעיר (בעת ביצוע העבירה היה בן 27); היעדר עבר פלילי; תקופת המעצר בה שהה (מיום 25.6.2019 ועד יום 11.8.2019); הפגיעה שנגרמה למערער ולמשפחתו; הודאתו בהזדמנות הראשונה שהביאה לחסכון בזמן שיפוטי; והחרטה הכנה שהביע. כמו כן, פורטו ההשפעות השליליות של מאסר ראשון על אדם. בדיון שהתקיים לפנינו, הדגיש בא-כוחו של המערער כי קיימת היתכנות שיקומית בעניינו של המערער.

7. לקראת הדיון בערעור, הוגש לעיוננו תסקיר עדכני של שירות המבחן, ממנו עולה כי המערערה חל בתהליך ראשוני של התבוננות פנימית וגילה תובנות טובות, וכי הוא מבטא מוטיבציה לשינוי אורחות חיו. לאור זאת, הועלתה האפשרות לדחות את הדיון בערעור למשך 5 חודשים על מנת שהמערער יוכל להשתלב בהליך טיפולי (להלן: בקשת הדחייה).

8. המדינה, מצידה, סבורה שדין הערעור להידחות. לטענתה, העונש שנגזר על המערער ממילא מקל, בהתחשב בחומרת העבירות בהן הוא הורשע ובמכלול הנסיבות. בנוסף, בדיון שבפנינו הביעה המדינה התנגדותה לבקשת הדחייה, בנמקה כי התהליך החיובי שעובר המערער בינו לבינו מצוי אך בחיתוליו, כפי שעולה מהתסקיר, ואינו טעם המצדיק דחיית הדיון בערעור; ובנוסף, כי עבירות אלו, על חומרתן, מחייבות הטלת עונש מאסר בפועל.

דיון והכרעה

9. לאחר עיון בערעור ובצרופותיו, ושמיעת טיעוניהם של באי-כוח הצדדים, באנו לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות, והכל מהטעמים שיפורטו להלן.

10. הלכה היא כי אין זה מדרכה של ערכאת הערעור להתערב בחומרת העונש, אלא במקרים חריגים שבהם נפלה טעות מהותית ובולטת בגזר הדין, או כאשר העונש שנגזר על המערער חורג באופן ממשי ממדיניות הענישה הראויה או הנוהגת (ע"פ 55/20 רושורש נ' מדינת ישראל, פסקה 21 (19.7.2020); ע"פ 9104/20 מדינת ישראל נ' טבצ'ניקוב, פסקה 10 (4.3.2021); ע"פ 7069/20 אבו חדיר נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (11.2.2021); ע"פ 2802/18 ג'ואמיס נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (26.7.2018)). עניינו של המערער אינו בא בגדרם של אלו.

11. המערער נתפס כאשר הוא נושא אקדח ותחמושת ללא רישיון. בית משפט זה עמד לא פעם על חומרתן המיוחדת של עבירות נשק ועל פוטנציאל הנזק הכרוך בהן, בהיותן בסיס לפעילות עבריינית אלימה ומאיימות על שלום הציבור כולו (ראומיני רבים, ע"פ 135/17 מדינת ישראל נ' בסל, פסקה 10 (8.3.2017); 2251/11 נפּעא נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (4.12.2011); ע"פ 1397/16 מדינת ישראל נ' חמאיל, פסקה 12 (6.9.2016); 315/20 אבו טאה נ' מדינת ישראל, פסקה 17-18 (7.6.2020)). לא אחת גם צוין כי מתחייבת החמרה ממשית בענישה על עבירות אלו, על מנת לשדר מסר מרתיע מפני ביצוען (ראו למשל 2422/14 ח'דר נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (21.12.2014); ע"פ 2918/13 דבס נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (18.7.2013); 4945/13 מדינת ישראל נ' סלימאן, פסקה 14

(19.1.2014); ע"פ 4329/10 אסמעאיל נ' מדינת ישראל (25.10.2010). עיון בשורה ארוכה של פסקי דין שיצאו מלפני בית משפט זה בשנים האחרונות, לרבות באלה אשר אוזכרו לעיל, מגלה כי העונש שגזר בית המשפט המחוזי הוא על הצד המקל.

12. זאת ועוד, בחינת גזר דינו של בית המשפט המחוזי מלמדת כי ניתן בו כבר משקל הולם לטענות לקולא שהעלה המערער. העובדה כי האקדח היה ברשות המערער למשך זמן קצר בלבד אינה בהכרח נסיבה מקלה, בהינתן שהתפיסה ארעה בסמוך לאחר שהנשק התקבל על ידי המערער מאחר, בנסיבות שלא הובררו. בתוך כך, אי-תקינות האקדח בעת שנתפס על ידי המשטרה הובאה בחשבון בבחינת נסיבה מקלה, ואולם לא ניתן להעניק לה, במיוחד בשים לב לכך שהמערער לא היה מודע ככל הנראה לעניין זה, משקל המצדיק הקלה נוספת בחומרת הענישה (בוודאי שאין בכך כדי להצדיק דיון מחודש בהכרעת הדין, כפי שביקש בא כוח המערער בתום הטיעון בעל פה, בהעדר ערעור על הכרעת הדין). מעבר לכך, גם נסיבותיו האישיות של המערער נשקלו על ידי בית המשפט קמא כראוי, והובילו להקלה בעונשו בגדרי מתחם העונש ההולם, שהרי עונשו של המערער נגזר בתחתית המתחם.

13. בנוסף, לא מצאנו כי חל מאז גזר דינו של בית המשפט קמא שינוי משמעותי בנסיבותיו של המערער המצדיק הקלה בעונשו או היענות לבקשת הדחייה, וזאת בשים לב לכך שתסקיר שירות המבחן מזכיר רק "תזוזה מסוימת בהתייחסותו" של המערער, ומבהיר כי הליך השיקום בעניינו טרם החל.

14. משכך, לא ראינו מקום להתערב בשיקול דעתה של הערכאה הדיונית בגזירת עונשו של המערער. דין הערעור להידחות.

15. המערער יתייצב לשאת בעונש המאסר בפועל שהוטל עליו ביום 30.5.2021 עד השעה 10:00 בבית"רקישון, או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על המערער לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתן היום, כ"א באייר התשפ"א (3.5.2021).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט